

RUCH PRAWNICZY EKONOMICZNY I SOCJOLOGICZNY

ORGAN
WYDZIAŁU PRAWNO - EKONOMICZNEGO
UNIwersytetu POZNAŃSKIEGO

POŚWIĘCONY NAUCE i ŻYCIU
PRAWNEMU i GOSPODARCZEMU
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

WYCHODZI W PIERWSZYM MIESIĄCU KAŻD. KWARTAŁU

REDAKTOR NACZELNY I KIEROWNIK DZIAŁU PRAWNICZEGO:
PROF. DR. ANTONI PERETIATKOWICZ

EKONOMICZNEGO: Prof. Dr. S. NOWAKOWSKI

SOCJOLOGICZNEGO: Prof. Dr. I. ST. BYSTRON

KIEROWNICY DZIAŁÓW: i Prof. Dr. Cz. ZNAMIEROWSKI

SĄDOWNICTWA: Sędzia Sądu Najw. W. MISZEWSKI

ROCZNIK SIÓDMY 1927

PIERWSZE PÓŁROCZE

POZNAŃ 1927

SKŁAD GŁÓWNY: KSIĘGARNIA ŚW. WOJCIECHA
CZCIONKAMI Drukarni Poradnika Gospodarskiego, Poznań

Komitet Redakcyjny:

Dyr. Adamczewski, Ks. Prof. Adamski, Dr. Baumgarten, Dr. Begale, Prof. Dr. Bossowski, W. Bronowski, Dyr. Brzeski, Prof. Dr. Brzeski, Dr. Całkosiński, Prof. Dr. Caro, St. Czarnowski, Dr. Daszyńska-Golińska, Dr. Dbałowski, R. Dunin, Dr. K. Gidyński, Dyr. Glabisz, Prof. Dr. Glaser, Prof. Wł. Grabski, Dyr. Hebda, Prof. Horoszkiewicz, J. Hubert, Dr. Janicki, Prof. Dr. Kasznica, R. Kuszczelan, P. Leśniowski, Dr. Leżański, Prof. Dr. Lisowski, Dr. J. Makowski, Prof. Dr. Nadobnik, Prof. Dr. Ohanowicz, Dr. Wł. Orski, A. Ostrowski, Dr. Paczkowski, Dyr. St. Pawłowski, B. Pohorecki, Dr. Porowski, Dr. Pernaczyński, J. Prokopowicz, Prez. Ratajski, Dr. Rosiński, Prof. Dr. Rutkowski, Dyr. Samulski, Dr. Sławski, Dr. Skorny, Prof. Dr. Stelmachowski, Dyr. Stelmachowski, Prof. Dr. Sułkowski, M. Szawleski, T. Szczurkiewicz, Prez. W. Szulczewski, Prof. A. Szymański, Prof. Dr. Taylor, W. Trampler, Dr. Urbański, Prof. Dr. Wasiutyński, Dyr. Waszyński, Prof. Dr. Winiarski, Prez. Wyrzykowski, Prez. Zakrzewski, Prof. Dr. S. Zaleski, rad. Z. Zaleski, Prof. Dr. Znaniecki.

Sekret arka Redakcji :

magister praw Marja Zakrzewska

95748:7

Przy oprawie zeszytów (1 i 2) w jeden tom należy usunąć kartę tytułową oraz wykaz treści zeszytów poszczególnych, umieszczając natomiast poniższy wykaz treści wraz z kartą tytuł. za pierwsze półrocze 1927

Treść rocznika siódmego (1927)

Pierwsze półrocze

I. Artykuły

Cbełmoński Adam adw.: Komerccjalizacja polskich kolei państwowych	53*
Dembiński Stefan adw.: Stwierdzenie obywatelstwa , likwidacja dóbr niemieckich	22*
Grabski Władysław prof.: Druga inflacja polska	104*
Lisowski Zygmunt prof.: Dwie opinie w sprawie rozporządzeń Prezydenta (art. 44 Konstytucji)..	1*
Makarewicz Juljusz prof.: Zbrodnie stanu a Kom. Kodyf. R. P.	73*
Makowski Wacław prof.: O radzie prawniczej kilka uwag	88*
Ohanowicz Alfred prof.: W sprawie listów zastawnych dolarowych i żytnich Poza. Ziemstwa Kredytowego.	53*
Siemieński Józef: Historia prawno-polityczna Polski porobiorowej	95*
Szturm de Sztrem Edward: Ku statystyce produkcji przemysłowej.	116*
Taylor Edward prof.: Przyczyny spadku złotego.	59*
X. X.: Kontrola faktyczna w ustawie o kontroli państwowej	9*

II. Przegląd piśmiennictwa

A. Dział prawniczy

Allerhand M.: Prawo małżeńskie obowiązujące na Spiszu i Orawie	287
Baudouin de Courtenay-Grzegorzewska: Zbiór przepisów prawnych, tyżących pracy na roli (rec. J. Hubert)	11
Benis A.: Ochrona krajobrazu we Włoszech a prawo własności	255
Biuletyn polityczny.	5
Brzeski J.: Przepisy przewozowe	260
Bustamante y Sirven: La cour permanente de justice internationale (rec. prof. Winiarski)	51
Chechliński M.: Addenda do ustawodawstwa handlowego	259

Czeżowski T.: Zbiór ustaw i rozporządzeń o studiach uniwersyteckich	11
Cybichowski Z.: Polskie prawo państwowe (rec. prof. Starzyński)	1
Dąbrowski Wł.: Autonomia woj. śląskiego	5
Dbiałowski Wł. i Przeworski J.: Kodeks cywilny (austriacki)	256
Demokratie und Parlamentarismus	10
Drzewiecki H.: Zarys dziejów notariatu w Polsce	260
Ehrlich L.: Gdańsk (rec. Dr. J. Makowski).	47
Hanotaux G.: Histoire de la Fondation de la Troisième République	8
Hatschek J.: Völkerrecht im Grundsatz	67
Hauswald E.: Wynalazki i patenty.	256
Hecht H.: Die Prinzipien des Arbeitsrechts d. Gegenwart (rec. Dr. J. Hubert)	17
Höijer O.: La solution pacifique des litiges internationaux avant et depuis la société des Nations (rec. prof. B. Winiarski)	51
Hubert René: Le principe d'autorité dans l'organisation démocratique	9
Jaworski Wł. L.: Reforma rolna (rec. prof. Ohanowicz)	242
Kaftal A.: Lotnictwo a prawo cywilne (rec. Dr. Gidyński)	248
Kaskel W.: Arbeitsrecht (rec. Dr. J. Hubert)	20
Komarnicki W.: O zmianie Konstytucji polskiej.	5
Kopczyński J.: Przepisy normujące prawa emerytalne funkcjonariuszów państwowych i wojska	12
Lipiński Ed.: Ustawodawstwo robotnicze (rec. Dr. J. Hubert)	13
Łada J.: Rozporz. Prezydenta Rzplitej z 14/V 1924 o przerachowaniu zobowiązań prywatno-prawnych.	287
Makarewicz J.: Monarchja czy republika.	6
Makowski J.: Współczesne formy sądownictwa międzynarodowego (rec. prof. B. Winiarski).	51
Melsbach E.: Deutsches Arbeitsrecht (rec. Dr. J. Hubert)	22
Muszalski E.: Rozpoczęcie i wypowiedzenie wojny (rec. Dr. J. Makowski).	50
Peretiatkowicz A.: Współczesna encyklopedia polityczna	6
Peretiatkowicz A.: Nowy tekst konstytucji i ustawa o pełnomocnictwach.	6
Podczaski J. i Śliwiński St.: Ustawa karno-skarbowa	235
Politis N.: La justice internationale (rec. prof. Winiarski)	51
Polska ustawa o prawie autorskiem.	251
Prezzolini G.: Faszyzm.	7
Przybyłowski K.: Klauzula „rebus sic stantibus” w rozwoju historycznym (rec. prof. Ohanowicz).	242
Renouvin P.: Les origines immédiates de la guerre.	66
Saint Thomas d'Aquin: Du gouvernement royal	10
Siemieński J.: Jak praw nie pisać.	7

Sławski St.: Gdańsk, Polska a Niemcy	64
Sokolnicki M.: Polska w pamiętnikach wielkiej wojny	65
Starzyński St.: Powojenny ustrój państw europejskich	7
Swoboda E.: Das allgemeine bürgerliche Gesetzbuch im Lichte d. Lehren Kants (rec. prof. Ohanowicz) „	258
Taubenschlag G.: Prawo karno-skarbowe	236
Taubenschlag G.: Rekurs administracyjny (rec. prof. Wasiu- tyński	16
Wehr W.: O prawie zawierania umów międzynarodowych (rec. prof. W. Bronowski).	61
Wiślicki J.: Konkordat (rec. X. Dr. Karłowski).	7
Zbiór orzeczeń Sądu Najwyższego (cywilne)	261
Zévaès A.: Histoire de la Troisième République.	10

Bibliografia

Prawo konstytucyjne i administracyjne	25
Prawo karne, proces karny i inne nauki kryminologiczne	236

B. Dział ekonomiczny

Balukiewicz i Piekałkiewicz: O programie gospodarczym Polski (rec. prof. Taylor).	268
Brzuza J.: Przepisy rachunkowo-kasowe (rec. Ig. Weinfeld)	287
Caro L.: Zasady nauki ekonomji społecznej (rec. prof. Z. Daszyńska- Golińska).	68
Czauderna R.: Przepisy dla kas skarbowych i centralnej kasy skar- bowej (rec. Ig. Weinfeld).	287
Diamand Wł.: O programie gospodarczym Polski (rec. prof. Taylor)	267
Les frontières anciennes et actuelles de la Repu- blique de Pologne.	300
Glabisz L.: O kierunku naszej przyszłej polityki w handlu zagra- nicznym	79
Grabiański H.: O programie gospodarczym Polski (rec. prof. Taylor).	268
Kalendarz skarbowy na rok 1927.	289
Krzemicki St. i Szydłowski W.: Kodeks stemplowy (rec. prof. Michalski).	288
Krzyżanowski W.: Organizacja zakładów Forda (rec. prof. E. Taylor).	106
Kulischer J.: Russische Wirtschaftgeschichte	274
Mach K.: Geografia handlowa w zarysie.	101
Maybaum H.: Die Entstehung d. Gutsherrschaft im nordwestlichen Meklenburg (rec. prof. Rutkowski).	275

Niedziałkowski M.: Teoria i praktyka socjalizmu (rec. prof. X. A. Szymański)	270
Ponikowski W.: Dochód czysty i jego składniki jako miary powodzenia kierunków wytwórczości rolniczej (rec. prof. W. Schramm)	277
Pszczółkowski St.: Stabilizacja złotego (rec. prof. Taylor)	85
Repeczko A.: Gospodarka finansowa i budżet W. M. Gdańska za 1926/27 r. (rec. Dr. Knapowski)	91
Rosenkranz A.: Taryfa opłat stemplowych (rec. Dr. Knapowski)	90
Rościszewski St.: O programie gospodarczym Polski (rec. prof. Taylor)	268
Rzóska J.: Niemieckie cła zbożowe (rec. Dr. A. Całkosiński)	74
Sprawozdanie Banku Polskiego (rec. Dr. Całkosiński)	289
Szawleski M.: Kwestja emigracyjna w Polsce	96
Tomanek Fr.: Handel towarowy i pieniężny oraz jego organizacja (rec. Dr. St. Rosiński)	82
Umiastowski R.: Granice polityczne naturalne i obronne w czasie pokoju i wojny (rec. B. Olszewicz)	98
Weinfeld Ig.: Skarbowość polska (rec. prof. St. Zaleski)	90
Zweig F.: Uniwersalizm w ekonomji (rec. prof. Taylor)	67
Zweig F.: O programie gospodarczym Polski (rec. prof. E. Taylor)	261

Bibliografia

Teoria ekonomji politycznej, historii nauki ekonomji, specjalne rozprawy teoretyczne, encyklopedje, podręczniki, ogólna polityka ekonomiczna	72, 373
Historja gospodarstwa społecznego	73, 376
Polityka agrarna, rolnictwo, leśnictwo, rybołówstwo	76, 280
Górnictwo, przemysł, rzemiosło	77, 282
Handel, polityka handlowa i komunikacje	82, 284
Skarbowość, zagadnienia kredytowe, walutowe, bankowe, i ubezpieczeniowe	92, 293
Statystyka, polityka ludnościowa, wychodźtwa	97, 298
Geografja gospodarcza i polityczna, gospodarka światowa	102, 301
Organizacja pracy, polityka socjalna i samorządowa	106, 304
Spółdzielczość	109, 306

C. Dział socjologiczny

Basler A.: Einführung in die Rassen u. Gesellschaftsphysiologie (rec. prof. Bystron)	310
Bouglé C. i Raffault J.: Elements de sociologie (rec. prof. J. Bystron)	110

Dobrzyńska - Rybicka: Wybory powszechne w świetle psychologii społecznej i etyki (rec. T. Szczurkiewicz)	120
Freud S.: Massenpsychologie u. Ich-Analyse (rec. T. Szczurkiewicz)	123
Günther H.: Rassenkunde Europas	118
Handwörterbuch d. Sexualwissenschaft (rec. prof. J. Bystróż)	310
Nioradze G.: Der Schamanismus b. den sibirischen Völkern	321
Rybarski R.: Naród, jednostka i klasa (rec. prof. Znamierowski)	316
Schmidt M.: Völkerkunde (rec. prof. Bystróż)	127
Znamierowski Cz.: Socjologia a psychologia społeczna (rec. T. Szczurkiewicz)	114

Bibliografia

Wydawnictwa zbiorowe. Podręczniki i systemy. Historia socjologii i krytyka	114, 308
Metodologia. Zagadnienia graniczne i ogólne.	116, 308
Podłoże biologiczne. Warunki zewnętrzne.	119, 314
Życie społeczne.	122, 315
Grupy i typy.	126, 319
Wytwory społeczne.	129, 322
Varia.	130, 323

III. Przegląd prawodawstwa

Prawo konstytucyjne przez Prof. A. Peretiatkowicza	325
Zmiana Konstytucji.	325
Nadzwyczajne pełnomocnictwa dla Prezydenta	328
Zwierzchność sił zbrojnych.	328
Prawo administracyjne przez Prof. T. Hilarowicza	
Sprawy organizacyjne.	329
Sprawy urzędnicze.	34 ²
Zobowiązania międzynarodowe Polski przez Dr. J. Makowskiego	
Umowy o charakterze politycznym.	347
Umowy handlowe i finansowe.	347
Umowy konsularne.	350
Umowy prawne.	351
Umowy komunikacyjne i graniczne.	352
Umowy sanitarne.	353
Umowy różne.	354
Kronika ustawodawcza	132,354

IV. Sądownictwo

A. Przegląd orzecznictwa

Orzecznictwo karne Sądu Najwyższego (b. zabór rosyjski) przez P. Leśniowskiego135, 356
Orzecznictwo karne Sądu Najwyższego (b. zabór austriacki) przez J. Prokopowicza142, 362
Orzecznictwo karne Sądu Najwyższego (b. zabór pruski) przez Dr. J. Leżańskiego147, 366
Orzecznictwo Sądu Najwyższego w sędziowskich sprawach dyscyplinarnych z Ziem Zachodnich Rzplitej polskiej przez Dr. R. Leżańskiego	155
Orzecznictwo cywilne Sądu Najwyższego (b. zabór rosyjski) przez W. Miszewskiego158, 379
Orzecznictwo cywilne Sądu Najwyższego (b. zabór austriacki) przez Dr. Wł. Dbałowskiego165, 387
Orzecznictwo cywilne Sądu Najwyższego (b. zabór, pruski) przez W. Trampler170, 393
Orzecznictwo Najwyższego Trybunału Administracyjnego przez Dr. Wł. Orskiego	174, 397

B. Inne sprawy sadowe

Zaprzeczenie wyrokowi sądu duchownego mocy prawnej na tle prawa małżeńskiego z r. 1836 przez W. Miszewskiego183
Kilka uwag dotyczących zmian przepisów dochodzenia w proj. Ust. post. karnego przez H. Angiewicza	405
Dowód przesłuchania stron pod przysięgą przez Dr. Wł. Dymka	411
Z życia korporacyjnego przez W. Miszewskiego417

V. Kronika ekonomiczna

Rolnictwo i pokrewne gałęzie wytwórczości rolnej przez A. Ostrowskiego187
Przemysł i górnictwo przez St. Czarnowskiego189
Handel przez R. Urbana194
Stosunki robotnicze przez prof. A. Szymańskiego	217
Stosunki walutowe przez Dr. M. Szawleskiego i Cz. Madeya	199, 419
Spółdzielczość przez R. Kusztelana	423
Kronika samorządowa przez Z. Zaleskiego i M. Porowskiego	202, 430

VI. Miscellanea

Z Komisji Kodyfikacyjnej przez St. E. Rappaporta	207
Komisja współpracy prawniczej międzynarodowej	213
Międzynarodowa konferencja prawa karnego w Warszawie	214
Polemika: 1. (prof. Krzyżanowski — prof. L. Caro); 2. (J. St. Cezak — F. B.); 3. (St. Pszczółkowski — prof. dr. E. Taylor)	214, 438
Czasopisma prawnicze	221
II. Zjazd Słowiańskich Geografów i Etnografów w Polsce 1927 r.	222
Stała Delegacja Zrzeszeń i Instytucyj prawniczych Rzplitej Polskiej przez St. E. Rappaporta	224
Stowarzyszenie kandydatów adwokackich w Krakowie	226
S. p. Romuald Mielczarski przez R. Kusztelana	435
Polski Komitet propagandy XIII Międzynarodowego Kongresu Rol- niczego	443
VI Międzynarodowy Targ Poznański	444
Zbiór zasadniczych wyroków Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu	446
Fundusz wydawniczy „Ruchu”	227, 446
Sprawozdanie „Ruchu” za r. 1926	446

VII. Przegląd czasopism obcych*

A. Dział prawniczy	228
B. Dział ekonomiczny	231

* W celu możliwie dokładnego zestawienia bibliografji, począwszy od n-ru 1-go „Ruchu” 1927, przegląd czasopism polskich, odpowiednio rozklasyfikowany, umieszczony został w przeglądzie piśmiennictwa w dziale bibliografji literatury polskiej.